

Information omkring forskellige typer avl og opdræt -samt et par gode råd til nye / førstegangskøbere.

Af: Astrid Loft Hansen - Indehaver af Hedvig's Rotterede - HosHedvig.dk - 2012

OBS: Ingen kopiering tilladt uden forfatterens tilladelse – kun til privat brug.

I Danmark findes ingen forening for tamrotter, og derfor ingen reelle regler for avlen eller kvalitetsstempel for nye tamrotteinteresserede. Der er dog især ét fællesskab jeg er bekendt med, som gennem diverse fora har holdt hinanden fast i et sæt retningslinier og en række kvalitetskrav, for så vidt muligt at sikre både eksisterende dyr og kommende generationer bedst mulige forhold og egenskaber, i forhold til at skulle være gode, velfungerende, sunde kæledyr.

Jeg gør med det samme opmærksom på, at jeg har forsøgt at skrive nedenstående så objektivt som muligt, udelukkende som information om de to "yderpunkter" jeg ser i dansk rotte/tamrotteavl. Jeg dømmes intet godt eller ondt, og der er mange muligheder ind imellem, som hverken kan kaldes rigtige eller forkerte, uden at tage stilling til den enkelte situation, og personlige holdninger.

Retningslinier for opdræt hos tamrotteopdrætter af d. gl. skole:

Hunrotten bør være mellem 6 - 10 måneder gammel når hun får sit første kuld. Her er hun fuldt udviklet, mentalt moden, og optimalt fertil. Hun bør desuden veje mindst 250g., og helst 300g. eller derover. Når hunnen bliver 15 – 18 måneder, går hun i overgangsalderen, og det anbefales ikke at forsøge at få kuld på en hun der er over 18 måneder, da hendes bækken her vil være gået fra bruske til knogle, og der derfor hvis befrugtning lykkes, let kan opstå fødselskomplikationer. Hunrotten bør max mødre to kuld, og have en pause på mindst to måneder mellem fravænning og næste parring, for ikke at overbelaste hendes krop.

Hanrotten bør være mindst 10 måneder, og helst over 12 måneder, da det giver de bedste muligheder for at vurdere hans temperaments udvikling. Han bør veje mindst 400g. og helst 500g. eller derover. En han bliver aldrig for gammel til at fædre et kuld, hvis han er i form til det. Dette giver god mulighed for at vurdere helbred og levealder. Hanrotten anbefales det max at lade fædre tre kuld, alene for ikke at have for mange af de samme gener.

Derudover bør begge forældre til et kuld være egnede både helbreds- og temperamentsmæssigt. Altså bør de være sunde og raske, uden alvorlige sygdomstilfælde i direkte familie, og med en personlighed der både fungerer godt i grupper med andre tamrotter, og hos mennesker som kæledyr. Desuden anbefales det at mindst et af forældredyrene har kendt baggrund så det kan bestemmes hvor eventuelle arvelige problematikker stammer fra.

Ungerne bør fødes i et velforberedt isoleret barselsbur, hvor hunrotten kan bygge rede i fred. Ungerne socialiseres så meget og så tidligt som hunrotten tillader det. Når de som ca. 14 dage gamle åbner øjnene, og i dagene efter begynder at smage på fast føde, bør de introduceres til en bred variation af indtryk. Forskellige typer mad, lydene og larmen i en almindelig familie, fremmede mennesker, børn osv. Ungerne bør gå med deres mor til de er 5 uger gamle, for at få mest mulig social opdragelse med fra hende. Som 5-uger skal de kønsorteres, da de kort herefter kan blive kønsmodne.

Eksempel på avl hos en foderavler:

En eller flere hunrotter går i avlsgruppe med en han i laboratoriekasser. De føder i samme kasse som resten af gruppen går i, og ind imellem er grupperne velfungerende nok til at hunnerne hjælpes ad om opdragelsen og pasningen af ungerne. Ungerne håndteres af mennesker når kasserne skal renses, eller hvis de skal sælges som kælerotter, for at blive fotograferet til salgsannoncer.

Kort efter fødslen er hunrotten i stand til at blive drægtig igen, og bliver det, når/hvis hun går fast med en han. Når ungerne er tre uger gamle, tages de fra, så hunrotten kan koncentrere sig om det nye kuld der fødes få dage senere.

I nogle tilfælde hvor rotterne er avlet med tanke på foder, går hanner og hunner sammen til de bliver solgt, spist eller aflivet. Vær opmærksom på dette, hvis du køber hunner til kæl, da du kan risikere få dem hjem drægtige, selvom de kun er 7-8 uger gamle. Og fædrene til deres kuld kan meget vel være brødre.

Fertile hunrotter går i løbetid gennemsnitligt hver 5. dag (4 - 6) og er drægtige i ca. 23 dage (21 - 24). Hun kan føde alt fra 1 – 20 unger, men får oftest 8 - 14.

Gode råd til købere:

Før du køber tamrotter, så gør dig nogle tanker om, hvor din personlige grænse går. Hvordan er det for dig i orden at avle tamrotter. Og gør dig klart, at hvis du vælger at købe en tamrotte avlet på en måde der for dig *ikke* er i orden, så redder du ikke dyret. Du støtter avleren. Det er slet ikke nogen dårlig idé at være lidt selvisk, og kræve en god kvalitet. Det tvinger i det lange løb avlere, dyrehandlere og opdrættere til at behandle deres dyr ordentligt.

Besøg gerne nogle forskellige steder, og se de måder der er at holde tamrotter, så du får et indtryk af, hvad der føles rigtigt for dig. Og samtidig får mødt nogle forskellige tamrotter, og måske kan snævre din ønskeseddel ind mht. køn, farve, type osv. Stil alle de spørgsmål du kommer i tanke om. De fleste med tamrotter (både ejere og opdrættere) er glade for at vise deres dyr frem og fortælle, fordi tamrotter som kæledyr endnu ikke er så udbredte som vi alle ønsker os.

Køb kun, hvis du føler dig tryk ved personen du køber fra. Det er et levende væsen i handler med, ikke et par støvler, og der er ingen reklamationsret. Mange gange kan du få alle de gode råd med på vejen du kunne ønske dig, men vær opmærksom på, om rådene er korrekte. Det er desværre ikke alle der handler med levende dyr, der har lige stor viden om det de sælger. Der findes flere gode fora og facebooksider med tamrotteentusiaster der gladeligt deler ud af viden og erfaringer, så du kan sammenligne.
